

12.11.2024

Tampereen kaupungin lausunto Opetushallitukselle Digivihreän siirtymän tutkinnon osien luonnoksista ja muun valinnaisuuden lisäämisestä ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteisiin

Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä

Ammattitutkintoon laaditun tutkinnon osan Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä (15 osaamispistettä) sisällöissä digikyvykkyyttä tulisi avata enemmän ja sisällyttää siihen myös ennakoinnin näkökulmaa. Lisäksi sisällöissä saisi olla enemmän näkökulmia tietoturvauhkista ja riskeistä sekä työyhteisön osallistamisesta kehittämiseen.

Tutkinnon osa vastaa nykyisiin ja tuleviin työelämän tarpeisiin ja on laajasti hyödynnettävissä. Tutkinnon osa soveltuu esihenkilölle, johtotehtävissä työskentelevälle ja asiantuntijalle.

Tutkinnon osa soveltuu valinnaiseksi eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin.

Kehittyvien teknologioiden kokeilu

Ammattitutkintoon laadittu tutkinnon osa Kehittyvien teknologioiden kokeilu (30 osaamispistettä) on sisällöltään riittävän selkeä ja ymmärrettävä. Kehittyvän teknologian käsitettä on tarpeen selkeyttää tulkintojen helpottamiseksi. Vaihtoehtoisten teknologioiden uutuusarvon lisäksi olisi tarpeellista tuoda esiin myös niiden lisäarvo organisaatiolle sekä asiakas-/käyttäjänäkökulmia. Arvioinnissa tulisi huomioida myös kiertotalouden vastuullisuusnäkökulma.

Tutkinnon osa on työelämälähtöinen ja vaatimuksiltaan ajantasainen. Siinä otetaan huomioon tulevaisuuden osaamistarpeet ja mahdollistetaan siten työpaikkojen osaamisen kehittäminen. Tulee huomata, että kokeilua tuskin kukaan tekee työssään yksin ja se vaatii työryhmätyöskentelyä. Lisäksi kokeilu vaatii yritykseltä resursseja ja voi olla myös näin riski sille.

Tutkinnon osa on erittäin hyvin sovellettavissa eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin.

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa

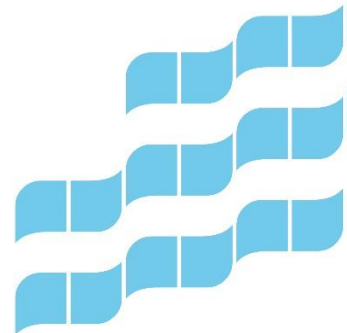
Ammattitutkintoon laadittu tutkinnon osa Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa (15 osaamispistettä) on sisällöltään selkeä ja ymmärrettävä. Tekoäly ja generatiivinen tekoäly -käsitteitä voisi vielä selkeyttää. Tekoälyn riskeihin tulisi lisätä terveysvaikutukset ja kriittisyyttä voisi tuoda selvemmin esille tekoälytyökalujen käytössä.

Tutkinnon osa on työelämän tulevaisuuden osaamistarpeet huomioiva, sillä työpaikoilla on varmasti tarvetta osata hyödyntää tekoälyä työprosesseissaan.

Tutkinnon osa soveltuu valinnaiseksi eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin.

Vihreän siirtymän edistäminen

Ammattitutkintoon laadittu tutkinnon osa Vihreän siirtymän edistäminen (15 osaamispistettä) on sisällöltään selkeä, ymmärrettävä ja konkreettinen. Sisältöjen jäsentäminen niin, että ensin kuvataan kokonaiskuva ja sen jälkeen toimintataso ja ratkaisut helpottaisi kokonaisrakenteen ymmärtämistä.

Tutkinnon osa on työelämän näkökulmasta ajantasainen, tulevaisuuden osaamistarpeet huomioiva ja lisäarvoa tuottava. Tutkinnon osa sopii toteutettavaksi työpaikasta ja toimialasta riippumatta. Työelämässä tarvitaan vieläkin laajempaa osaamista kuin perusymmärrys ammatti- ja erikoisammattitutkintotasolla.

Tutkinnon osa soveltuu valinnaiseksi eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin. Vaatimukset eivät kaikoin osin vastaa ammatti- ja erikoisammattitutkintotasoa ja siksi sen vaatimustasoa suhteessa perustutkintoihin on tarpeen harkita.

Digitalisaation johtaminen

Erikoisammattitutkintoon laadittu tutkinnon osa Digitalisaation johtaminen (30 osaamispistettä) on digitalisaation osalta selkeä ja ymmärrettävä kokonaisuus. Työprosessien ja tietolähteiden käsitteet kaipaavat selkeyttämistä. Lisäksi näkökulmia talouteen, verkostoihin, vastuulliseen johtamiseen ja digitalisaation suunnittelun hankintaprosessiin tulisi tuoda vahvemmin esiin.

Tutkinnon osa on työelämän näkökulmasta ajantasainen ja tulevaisuuden osaamistarpeet huomioiva. Tutkinnon osan suorittaminen edellyttää työpaikalla sellaista asemaa, jossa voi johtaa työpaikalla erilaisia digitalisaatiota edistäviä toimia. Digitalisaation johtaminen on nykyisen työelämän perusvaatimus, koska analogisia työpaikkoja on enää harvassa.

Tutkinnon osa soveltuu valinnaiseksi eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin.

Kiertotaloustoiminnan kehittäminen

Erikoisammattitutkintoon laadittu tutkinnon osa Kiertotaloustoiminnan kehittäminen (30 osaamispistettä) on erittäin selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen kokonaisuus.

Tutkinnon osa on työelämään soveltuva. Siinä on kuvattu hyvin työpaikalta edellytettävät vaatimukset.

Tutkinnon osan soveltuvuus eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin on rajallinen. Tutkinnon osan vaatimukset ovat erikoisammattitutkintotasoa ja siksi se saattaa olla liian vaativa joihinkin ammattitutkintoihin.

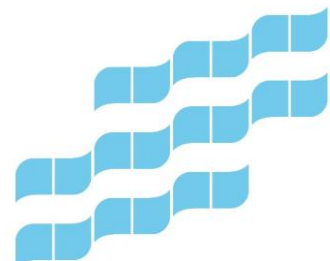
Kyberturvallisuuden edistäminen

Erikoisammattitutkintoon laadittu tutkinnon osa Kyberturvallisuuden edistäminen (30 osaamispistettä) on sisällöltään selkeä ja ymmärrettävä sekä soveltuu käytettäväksi eri toimialoille. Tutkinnon osa on erittäin ajankohtainen ja tarpeellinen, sillä nykyisessä työelämässä on selkeä kyberturvallisuuden osaamisvajae.

Tutkinnon osa soveltuu valinnaiseksi eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin. Ammattitaitovaatimukset on suunnattu erikoisammattitutkintotason johtamisen tutkintoihin. Osa ammattitaitovaatimuksista on organisaation ITC-alan ammattilaisen erityisosaamista kuten kyberturvallisuusvastaavan erityisosaamista.

Huomiot muun valinnaisuuden lisäämiseen (tutkinnon osa toisesta tutkinnosta, korkeakouluopinnot ja paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuva tutkinnon osa).

Muun valinnaisuuden lisääminen mahdollistaa työelämässä vaadittavan osaamisen jatkuvaa kehittämistä alueen paikallisiin tarpeisiin vastaamiseksi ja työntekijöiden ura- ja osaamisvalmiuksien parantamiseksi. Valinnaisten tutkinnon osien sisällöt ja määrä tulee suhteuttaa osaamisvaatimuksiltaan kunkin ammatti- tai erikoisammattitutkinnon kokonaisuuteen. Valinnaisten ja pakollisten tutkinnon osien tulee muodostaa tarkoituksenmukaisia työelämän työprosessi- ja työtehtäväkokonaisuuksia tai niiden yhdistelmiä.

Muut mahdolliset huomiot

Uusilla ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin laadituilla valinnaisilla digitaalisen osaamisen tutkinnon osilla edistetään digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämistä työelämässä. Vihreän siirtymän tutkinnon osat tarjoavat eri alojen ammattilaisille ajantasaista tietoa siitä, mitä vihreä siirtymä sisältää ja tarkoittaa. Konkreettien kiertotalousratkaisujen suunnittelu ja toteutus vaatii erikoisammattitutkintotasoista osaamista kaikilla toimialoilla.

Digivihreän siirtymän tutkinnon osilla varmistetaan eri ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tasalaatuisuus. Valinnaisuuden lisääminen tutkintojen perusteisiin ennakoii hyvin tulevaisuutta ja mahdollistaa näin joustavan muutostarpeisiin vastaamisen työelämässä tarvittavan osaamisen hankkimiseksi.

Tampereen kaupunki
Elinvoiman palvelualue
apulaispormestari Jouni Markkanen

